

EDUSKUNNAN VASTAUS 211/2000 vp**Hallituksen esitys ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta koskevaksi lainsäädännöksi****Asia**

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 144/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 14/2000 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus asettaa pikaisesti parlamentaarisen toimikunnan selvittämään aikuiskoulutuksen koko kentän tavoitteita, kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamista sekä rahoitusta.
2. Eduskunta edellyttää, että lääninhallitukset ammatillisen lisäkoulutuksen ostopäätöksiä tehdessään korostavat useiden oppilaitosten yhteistyöhankkeita ja täten edistävät koulutuksen laadun kehitystä.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (631/1998) 8 §:n otsikko ja 18 §:n 1 momentti sekä

lisätään 8 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

8 §

Näyttötutkintoon valmistava koulutus ja mahdollisuus suorittaa tutkinto

5 luku

Erinäiset säännökset

13 a §

Koulutuksesta tiedottaminen

Tämän lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä ja muu mainitussa säännöksessä tarkoitettu yhteisö tai säätiö on tutkintotoimikunnan kanssa sovittavalla tavalla velvollinen järjestämään mahdollisuuksia suorittaa näyttötutkintoja myös ilman niihin valmistavaa koulutusta.

Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että koulutusta ja koulutukseen hakeutumista koskevaa tietoa on yleisesti saatavilla. Koulutuksesta tiedottamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin opetusministeriön asetuksella. Mitä

tässä pykälässä säädetään, ei koske henkilöstökoulutusta.

18 §

Rahoitus

Tässä laissa tarkoitetun koulutuksen käyttökustannusten rahoituksesta on voimassa, mitä

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (635/1998) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (635/1998) 1 §:n 4 momentti, 5 §:n 2 kohta, 11 §, 16 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 22 §, 43 §:n otsikko ja 3 momentti sekä 48 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 4 momentti sekä 43 §:n otsikko ja 3 momentti laissa 1186/1998, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen ja sen yhteydessä suoritettavan tutkinnon rahoituksesta on voimassa, mitä tässä laissa säädetään ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksesta. Jos ammatillinen perustutkinto suoritetaan ilman siihen valmistavaa koulutusta, tutkinnon rahoituksesta on voimassa, mitä tässä laissa säädetään ilman valmistavaa koulutusta suoritettavan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon rahoituksesta.

5 §

Rahoituksen laskentaperuste

Rahoitus opetus- ja kulttuuritoimen käyttökustannuksiin määräytyy laskennallisten perusteiden mukaisesti. Rahoitus määräytyy:

2) ammatillisessa lisäkoulutuksessa koulutuksen järjestäjälle valtionrahoituksen laskemisen perusteeksi vahvistetun opiskelijatyövuosien, opetustuntien tai opintoviikkojen määrän sekä opiskelijatyövuotta, opetustuntia tai opintoviikkoa kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella sekä ammatillisena lisäkoulutuksena järjestettävässä oppisopimuskoulutuksessa opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella;

11 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannusten rahoitus

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta ammatillisen erikoisoppilaitoksen käyttökustannuksia varten markkamäärä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle rahoituksen laskemisen perusteeksi vahvistettu opetustuntien tai opintoviikkojen määrä kerrotaan opetustuntia tai opintoviikkoa kohden määrätyllä yksikköhinnalla.

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten markkamäärä, joka saadaan, kun koulutusta saavien opiskelijoiden määrät kerrotaan koulutusta varten opiskelijaa kohden määrätyillä yksikköhinnoilla.

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetulle koulutuksen järjestäjälle myönnetään muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetun ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten rahoitusta 90 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistettujen opiskelijatyövuosien määrien ja opiskelijatyövuotta kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot. Henkilöstökoulutuksessa rahoitus on kuitenkin 50 prosenttia mainitulla tavalla lasketusta markkamäärästä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, miten rahoituksen perusteena oleva opiskelijatyövuosi määräytyy. Edellä tässä momentissa tarkoitettua rahoitusta ei kuitenkaan myönnetä vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle.

16 §

Yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät

Yksikköhinnat määrää asianomainen ministeriö. Tässä luvussa tarkoitetut yksikköhinnat määrätään 18 §:n 5 momentissa, 19 §:n 7 mo-

mentissa, 20 §:n 4 momentin viimeisessä virkkeessä, 21 §:n 1 momentissa ja 22 §:n 2 momentissa tarkoitettuja yksikköhintoja lukuun ottamatta siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät markkamäärät yhteenlaskettuina vastaavat yksikköhintojen keskimääräisten markkamäärien perusteella laskettavia markkamääriä.

19 §

Ammatillisen koulutuksen yksikköhinnat

Ammatillisen koulutuksen yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan joka toinen vuosi koulutusaloittain siten, että kunkin koulutusalan koulutuksesta yksikköhintojen määräämistä edeltäneenä vuonna kaikille ammatillisen koulutuksen järjestäjille aiheutuneet valtakunnalliset kokonaiskustannukset jaetaan kunkin koulutusalan koulutusta saaneiden opiskelijoiden yhteismäärällä mainittuna vuonna. Yksikköhintoja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon oppisopimuskoulutuksesta ja ammatillisesta lisäkoulutuksesta aiheutuneita kustannuksia eikä kyseistä koulutusta saavia opiskelijoita. Jos koulutusalan koulutuksesta aiheutuneita kustannuksia ei ole mahdollista selvittää, yksikköhinta määrätään koulutusalan arvioitujen kustannusten perusteella.

22 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat

Tämän lain 11 §:n 3 momentissa tarkoitetut ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat opiskelijatyövuotta kohden lasketaan 16 §:n 1 momentin nojalla vahvistetun ammatillisen koulutuksen yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän perusteella. Yksikköhintoja porrastetaan eri hintaryhmiin kuuluvassa koulutuksessa ja erityisopetuksessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Asianomainen ministeriö voi lisäksi erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

Asianomainen ministeriö määrää vuosittain ammatillisten erikoisoppilaitosten opetustunti-

tai opintoviikkokohtaisiksi yksikköhinnoiksi edelliselle vuodelle määrättyt yksikköhinnat tarkistettuina yksikköhintojen soveltamisvuoden arvioituaan kustannustasoon. Yksikköhintoja porrastetaan olennaisesti koulutuksen kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden perusteella siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnoista säädetään 19 §:n 7 momentissa.

43 §

Opettajankoulutuksen sekä saamenkielisen ja saamen kielen opetukseen sekä ammatilliseen lisäkoulutukseen myönnettävä valtionavustus

Lääninhallitukset myöntävät valtionavustusta ammatilliseen lisäkoulutukseen valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetulla määrärahalla hankkimalla koulutusta vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjiltä, ammattikorkeakouluilta, yliopistoilta sekä erityisestä syystä ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä ja muilta kuin julkisen valvonnan alaisilta koulutuspalveluiden tuottajilta. Määrärahan tulee olla tasoltaan 40 prosenttia valtion talousarviossa tässä momentissa tarkoitettuun valtionavustukseen ja 11 §:n 3 momentin mukaiseen valtionrahoitukseen osoitettujen määrärahojen kokonaismääräästä.

48 §

Rahoituksen laskemisessa käytettävien suoritteiden määrän vahvistaminen

Asianomainen ministeriö vahvistaa seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijatyövuosien, opintoviikkojen, opetustuntien ja henkilötyövuosien määrän vuosittain valtion talousarvion rajoissa.

Asianomainen ministeriö voi vahvistaessaan 11 §:n 3 momentissa tarkoitettua ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen perusteena käytettävää opiskelijatyövuosien määrää antaa koulutuksen järjestäjälle koulutuksen tarjontaa koske-

via ohjeita. Ministeriön tulee vahvistaessaan opiskelijatyövuodet koulutuksen järjestäjille turvata ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen jakautuminen alueellisesti tasapuolisesti koulutustarpeen mukaan. Ennen kuin ministeriö päättää, voidaanko koulutuksen järjestäjälle myöntää opiskelijatyövuosiin perustuvaa rahoitusta, tulee asiasta hankkia lääninhallituksen lausunto.

Näyttötutkintoina ilman valmistavaa koulutusta suoritettavat ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot otetaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään, huomioon vahvistettaessa 11 §:n 3 momentissa tarkoitettua ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijatyövuosien määrää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2001.

Koulutuksen järjestäjälle, joka on tämän lain voimaan tullessa saanut tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa 43 §:n 3 momentissa säädettyä valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, myönnetään vuonna 2001 valtionavustusta vuoden 2000 valtionavustusta vastaava markkamäärä. Vuonna 2002 valtionavustusta myönnetään kaksi kolmasosaa ja vuonna 2003 yksi kolmasosa vuoden 2000 valtionavustuksesta. Jos koulutuksen järjestäjä lopettaa toimintansa, tässä momentissa tarkoitettua avustusta myönnetään toiminnan päättymiseen saakka toiminta-aikaa vastaavana suhteellisena osuutena vuotuisesta avustuksesta.

Ammatillinen lisäkoulutus, josta lääninhallitus ja koulutuspalvelun tuottaja ovat ennen tämän lain voimaantuloa tehneet ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta annetun lain (1138/1996) mukaisen hankintasopimuksen, rahoitetaan mainitun lain mukaisesti koulutuksen päättymiseen saakka.

Sen estämättä, mitä tässä laissa taikka opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (635/1998) säädetään, tämän lain 11 §:n 3 momentissa tarkoitettua ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijatyövuosien määrästä, yksikköhinnoista ja

koulutukseen myönnettävästä rahoituksesta vuodelle 2001 voidaan päättää mainitun vuoden aikana.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

ammattillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annettu laki (1138/1996).

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2001.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta 3 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (763/1990) 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 646/1998, seuraavasti:

12 §

Suhde muuhun valtion rahoitukseen

Hankittaessa koulutusta koulutuksen järjestäjältä, jolle myönnetään valtionavustusta tai valtion korvausta ammatillisten kurssikeskusten muuttumisesta ammatillisiksi aikuiskoulutuskeskuksiksi annetun lain (761/1990) nojalla, koulutuksen hintaa määriteltäessä otetaan vähennyksenä huomioon avustusta tai korvausta

vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2001.

Hankittaessa koulutusta koulutuksen järjestäjältä, joka on tämän lain voimaan tullessa saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 43 §:n 3 momentissa säädet-

tyä valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, koulutuksen hintaa määriteltäessä otetaan vähennyksenä huomioon opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (/) voimaantulosäännöksen 2 momentissa

säädettyä valtionavustusta vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista vuosina 2001—2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2000
